

være til Skade eller til nogen Udgift for Staten. Hermed skal jeg anbefale det høje Ting og den høje Regering dette Forslag med det Haab, at om man just ikke kan blive færdig med det i Aar, man dog vil tage venlig mod det, med Venlighed overveje det, og at Regeringen saa i alt Fald til næste Aar, hvis det ikke kan gennemføres i Aar — hvad der jo kan være Rimelighed for, det ikke kan, det er kommet saa sent frem — vil tage Sagen i sin Haand, og om Regeringen ikke skulde være fuldt ud tilfreds med alle de Bestemmelser, der ere foreslaaede, den dog vil kunne slutte sig til det væsentligste og bringe Sagen igennem i en forhaabenlig ikke alt for fjern Fremtid. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget.

Finansministeren (Hørring): Saaledes som den ærede Forslagsstiller allerede har anført, da han fremsatte Forslaget, har jo denne Sag sin Forhistorie her i Rigsdagen og ogsaa uden for Rigsdagen. I 1886 fremsatte Regeringen et Lovforslag om en Hypotekbank for Danmark, et Lovforslag, der nærmest var affattet efter den Form, i hvilken den svenske Hypotekbank var ordnet. Det gik ud paa at oprette en Institution, der efter sin Bestyrelsesform i væsentlig Grad blev en Statsinstitution, og som skulde omsætte et almindeligt Kreditforeningspapir, saaledes at alle Landets Kreditforeninger bleve tvungne til at indtræde i denne Institution. Det var altsaa i Virkeligheden en Bank. Hertil vilde man den Gang ikke gaa med. Man mente, at Hypotekbanken vilde gribe for stærkt ind i Kreditforeningernes Selvstændighed. Sagen var fremme igen i 1888, men derefter hvilede den, indtil den kom frem i en ny Skikkelse i 1893—94 under Benævnelsen af Forslag til Lov om en almindelig Hypotekbank for Danmark. Den Gang havde man allerede fjernet sig mere fra det oprindelige Standpunkt, og Lovforslaget vandt ikke Tilslutning. Siden da har der uden for Rigsdagen været arbejdet meget paa den Tanke at komme til en Centralkreditforening, det vil altsaa sige en Institution, der med Bistand af Staten, for saa vidt den skulde have Statsgaranti, skulde udstede et almindeligt Kreditforeningspapir, derimod ikke skulde omsætte dette Papir, men kun udlevere det til de paagældende Kreditforeninger, der da selv skulde omsætte Papiret. Det er denne Tanke, der ligger til Grund for det foreliggende Forslag. Der kan tvistes om, hvorvidt denne Sag fra Regeringens Side skal behandles

af min ærede Kollega, Indenrigsministeren, eller mig. Imidlertid har jeg taget den, fordi de Forslag, der tidligere have været fremme, og som jeg har nævnt, have været behandlere af Finansministeren, og fordi man ogsaa set fra Statskassens Side vil finde, at den vigtigste Bestemmelse, Spørgsmaalet om Statsgarantien, er et Forhold, der maa høre ind under Finansministeren. Der er i og for sig noget tiltalende ved at gaa den Vej gennem en Centralkreditforening at faa et anset Kreditforeningspapir, som kunde ventes at ville blive omsat paa de udenlandske Børser og derigennem at faa større Udbredelse end den, de mange forskellige Kreditforeningsobligationer have, saaledes som Forholdene nu ere. Naar man en Gang kommer dertil, vil Staten meget vel kunne træde hjælpende til gennem en Garanti som her foreslaaet, nemlig gennem et Depositum af et bestemt Beløb i Statsobligationer. Hvor stort dette skal være, er en anden Ting; derom vil man altid kunne forhandle. Men jeg skal dog ikke undlade — og det er den eneste Bestemmelse, jeg allerede nu skal fremhæve — at sige, at naar man har ansat Beløbet til 30 Mill. Kr., antager jeg, at det er, fordi den svenske Hypotekbank har en Statsgaranti paa 30 Mill. Det er ikke for os nogen som helst Grund til at begynde med et saa stort Beløb. Den svenske Hypotekbank begyndte med 16 Mill. Kr. i 1861 og har først efter Aaret 1885 arbejdet sig op til en Statsgaranti af 30 Mill. Den norske Hypotekbank, der maaske ikke er nogen Hypotekbank i egentlig Forstand, begyndte med en Statsgaranti paa 2 Mill. i 1851 og er nu kommen paa 10 Mill. For os er der altsaa ganske sikkert ingen Grund til at begynde med det store Beløb paa 30 Mill.; men dette kan altid tages under Overvejelse. For mig er Hovedspørgsmaalet, om der er tilstrækkelig Grund til nu at gaa til denne Foranstaltning. Den ærede Forslagsstiller udtalte ved Fremsættelsen af Forslaget, at han selv havde nogen Tvivl i saa Henseende, men han mente, at det vilde være en Vinding, om man allerede nu havde en saadan Lov, som kunde blive benyttet, naar Pengemarkedet i Udlandet blev gunstigere. Det kan godt være, at Forslagsstilleren og jeg se paa denne Sag paa samme Maade, men den ærede Forslagsstillers Udtryk var i alt Fald saaledes, at jeg vil udtrykke min Tanke mere tydelig. Jeg ser i denne Institution, naar den en Gang kommer til Verden, en blivende Institution, der skal virke til Stadhed og maa komme til at virke, uden